

Кошиль Катерина Вячеславівна

здобувач вищої освіти

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник

Шевякова Ольга Валеріївна

кандидат психологічних наук, доцент

доцент кафедри психології

Дніпровського гуманітарного університету

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗАДОВОЛЕННЯ ШЛЮБОМ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СІМЕЙНОГО СТАЖУ

У цей час Україна переживає складні соціально-економічні зміни, які істотно відбиваються на становищі всіх елементів соціальних структур, зокрема сім'ї. Сім'я є найменшим осередком суспільства, що постійно відчуває на собі безпосередньо чи опосередковано ті зміни, які відбуваються у країні та відповідно сама накладає відбиток на розвиток суспільства. Процес формування, становлення та розвитку сучасної української сім'ї проходить у складних і суперечливих умовах, на фоні яких відбувається погіршення фізичного і психічного стану здоров'я людей, зростання міжособистісної ізоляції агресивності, нездатності розв'язувати проблеми і конфлікти, що виникають на життєвому шляху. Сьогодні сім'я стикається з цілою низкою нових проблем, значною мірою втрачає здатність виконувати життєво необхідні функції і стоїть на порозі кризи. З огляду на це, можна говорити, що ситуація з внутрішньо-сімейними стосунками поступово погіршується внаслідок збільшення протиріч і конфліктів у суспільстві. Ці обставини можуть мати негативні наслідки не лише для сім'ї, але й для країни загалом.

Проблемою сімейних конфліктів займалися багато як вітчизняних, так і зарубіжних вчених. Однак попри досить значний обсяг теоретичної та прикладної розробки даної проблеми, вона і досі викликає гострі дискусії. У літературі немає єдиної думки щодо комплексного підходу до діагностики сімейних взаємин, недостатньо розроблені шляхи попередження та подолання

виникнення протиріч у сім'ї. Значної уваги потребує теоретичне та експериментальне дослідження причин виникнення подружніх конфліктів у сім'ї, яка легко піддається впливу різноманітних зовнішніх і внутрішніх негативних чинників.

Нами проведено емпіричне дослідження у м. Синельниково Дніпропетровської області. В дослідженні взяло участь 60 пар, які мають стаж сімейного життя від 1 до 20 років. Аналіз результатів діагностики за методикою «Тест задоволеності шлюбом» (В.В. Столін, Т.Л. Романова, Г.П. Бутенко).

Дана методика дозволяє нам виявити рівень задоволеності шлюбом чоловіка та дружини, адже від того на скільки люди задоволені своїм шлюбом залежить благополуччя відносин між подружжям. Результати дослідження за даною методикою яку ми проводили серед сімейних пар, дають змогу нам виявити повну незадоволеність, значну незадоволеність, скоріше незадоволеність, ніж задоволеність, часткову задоволеність/незадоволеність, значну задоволеність та практично повну задоволеність шлюбом. Отримані результати приведені у таблиці 1.

Таблиця 1
Результати діагностики за методикою «Тест задоволеності шлюбом» (В.В. Столін, Т.Л. Романова, Г.П. Бутенко) (середні значення).

Сімейний стаж	Жінки	Чоловіки	Δ Ж і Ч
1-5 років	30,6	29,6	+1
6-10 років	33	33,4	-0,4
11-15 років	35,9	35,3	+0,6
16-20 років	35,6	35,7	-0,1

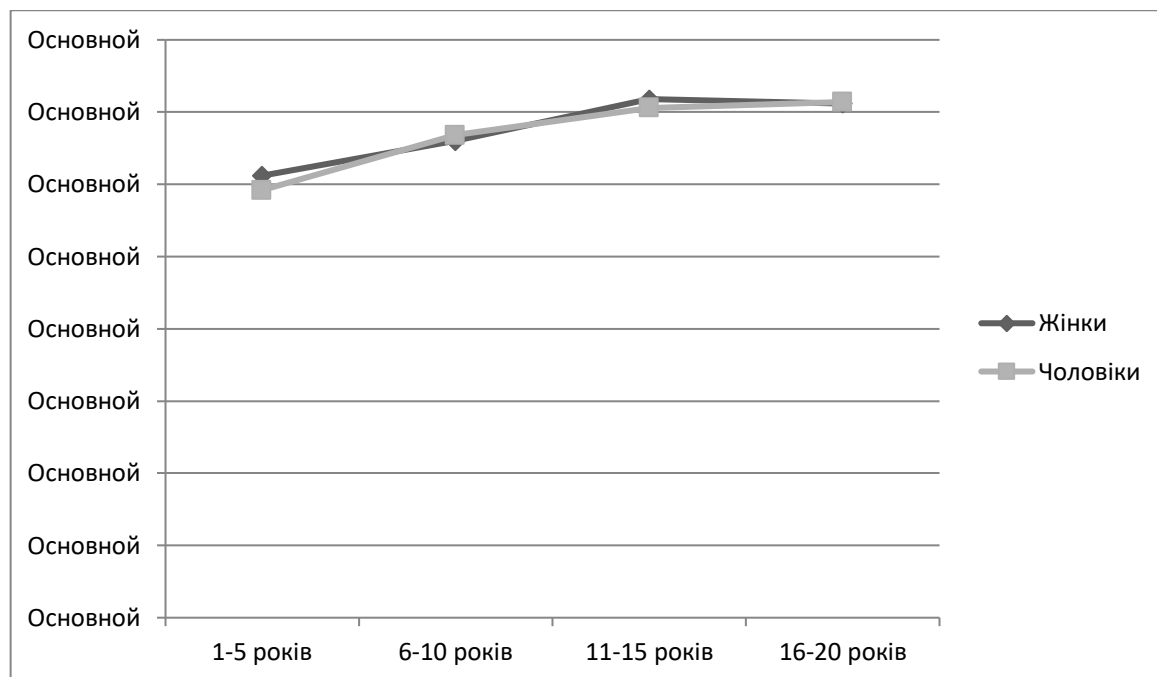

Рис 1. Результати діагностики за методикою «Тест задоволеності шлюбом»
(В.В. Столін, Т.Л. Романова, Г.П. Бутенко)

Аналіз рисунку дає змогу констатувати, що зі зростанням сімейного стажу в учасників емпіричного дослідження зростає, причому пік зростання задоволеності шлюбом припадає на 11-15-річний період. Ця тенденція притаманна як для чоловіків, так і для жінок. У наступний віковий період відбувається незначне зниження задоволеності шлюбом. Це пов'язано, на нашу думку, із переживанням особистістю наступної вікової кризи – кризи середнього віку. Саме ця криза примушує не тільки переосмислити власні досягнення та невдачі, але й переглянути свої погляди на шлюбного партнера. Цікавим являється аналіз параметрів задоволеності шлюбом у чоловіків і жінок. Якщо ж подружжя не задоволене укладеним шлюбом, то на ґрунті цього незадоволення можуть виникати конфлікти, які можуть зруйнувати відносини і сім'ю загалом.